

Abstrakt

Tato disertační práce se zabývá tématem využívání literárních textů ve výuce cizích jazyků. Konkrétně se tato práce věnuje *specifickým aspektům didaktiky anglicky psané literatury ve výuce anglického jazyka a to v kontextu kurikulární reformy pro gymnázia*. Pozornost je tak věnována vztahu literatury a vzdělávání, ale také otázce interpretace a recepce literárního textu v souvislosti s výukou cizích jazyků determinovanou také novými kurikulárními dokumenty. V rovině výzkumu se práce zaměřuje na hledání vhodného a funkčního propojení několika s touto problematikou úzce spjatých rovin z oblasti literární vědy, lingvodidaktiky i současného pojetí výuky cizích jazyků v rámci kurikulárních dokumentů a vytvoření nových možností pro adekvátní začlenění anglicky psané literatury do výuky anglického jazyka.

Teoretická část práce je tvořena třemi hlavními kapitolami, v rámci kterých jsme představili a objasnili základní teoretická východiska celé práce - složku literárněvědnou, výstupy kurikulární reformy s ohledem na postavení cizojazyčné literatury ve výuce cizích jazyků a v neposlední řadě složku lingvodidaktickou. Nejprve jsme se tedy zaměřili na úlohu literatury ve vzdělávání, objasnili specifičnost jejího postavení v rámci výuky a představili základní principy recepční estetiky Wolfganga Isera. V následující kapitole byla v souvislosti s výstupy kurikulární reformy provedena podrobná analýza nových kurikulárních dokumentů a následná komparace nových a původních učebních dokumentů s ohledem na zastoupení cizojazyčné literatury ve výuce cizích jazyků. V poslední kapitole jsme pak pozornost věnovali problematice čtení a literárního textu ve výuce cizích jazyků.

V metodologické a empirické části práce jsme se zaměřili na samotný výzkum spočívající v tvorbě a následném ověřování didaktického modelu pro adekvátní metodické zpracování a začlenění anglicky psané literatury do výuky anglického jazyka v souladu s novými kurikulárními dokumenty i specifickými aspekty literatury. V první fázi výzkumu jsme nejdříve v souladu s výše uvedenými teoretickými východisky vytvořili a popsali model semináře s názvem Didaktika anglicky psané literatury pro studenty Učitelství pro SŠ a 2. stupeň ZŠ zaměřený na ověřování vlastního didaktického modelu. Ve druhé fázi jsme tento model semináře ověřovali a to nejdříve formou pilotáže a v následujícím akademickém roce pak vlastním výzkumem. Celý výzkum byl zakončen doplňujícím šetřením na gymnáziích. Výsledky výzkumu byly poté vyhodnoceny a interpretovány s ohledem na cíl celé práce, přičemž tyto výsledky potvrdily, že námi navrhovaný didaktický model vycházející z principů

recepční estetiky Wolfganga Isera nejenže respektuje specifické aspekty anglicky psané literatury jakožto mnohovýznamového fenoménu, ale zároveň plní intence nových kurikulárních dokumentů a lze jej tedy považovat za vhodné řešení přispívající k rozvoji didaktiky anglického jazyka s ohledem na problematiku recepce literatury a specifčnost práce s cizojazyčnou literaturou ve výuce cizích jazyků a v praktické rovině za bezesporu vhodné doplněním přípravy budoucích učitelů anglického jazyka.

Téma této práce sledující otázku adekvátního začlenění cizojazyčné literatury do výuky cizího jazyka jakožto zcela specifického fenoménu a nabízející učitelům možný způsob jejího uchopení je pak také v souladu s měnícími se společenskými, kulturními i hospodářskými požadavky naší společnosti, která začíná stále více akcentovat kvalitu a komplexnost vzdělání a v neposlední řadě také vychází vstříc výzkumnému záměru Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.